

TEGEN DE KWAKZALVERIJ

REDACTIE-ADRES: J. Th. Balk, Keeverberg 54, Amsterdam-Z.

Oppericht 1 januari 1881

Markante facetten**Te laken voorlichter**

door *A. P. N. de Groot, arts, voorzitter*
Vereniging tegen de Kwakzalverij

DE MEDISCHE MEDEWERKER van de dagbladcombinatie Nieuwe Rotterdamse Courant - Algemeen Handelsblad blijft volharden in zijn subjectief-buitenissig — en daardoor tendentius — voorlichten van de lezers.

Onder de titel „TENDENTIEUZE VOORLICHTING” werd in ons Maandblad van mei 1970 naast een achttal feitelijke onjuistheden van de hand van deze voorlichter ook een ergerlijke verdraaiing van begrippen geheld.

In ons Maandblad van november 1971 werd onder het hoofd „NEE, DOKTER, NEE” zijn verheerlijking van een cursus ter opleiding van kwakzalvers uit de doeken gedaan.

Zijn kort geleden verschenen boek „GENEESKUNDE OP DOOD SPOOR” bevat zulke aanvechtbare theorieën, dat daaraan in een van onze volgende Maandbladen de nodige kritische aandacht moet worden besteed.

Een recensie van zijn hand onder het opschrift „IRISCOPIE”, gepubliceerd in NRC-Handelsblad van 23 oktober j.l. vraagt voor het ogenblik een grondige analyse.

Deze boekbespreking luidt als volgt:
 IRISCOPIE

Het Handboek der Iriscopie van N. Bos, met een woord vooraf van P. O. Clignet, arts (uitgeverij De Driehoek, f 29,50), plaatst een recensent voor een ernstig dilemma.

Iriscopie is de kunst om aan de iris van een patiënt af te lezen aan wat voor kwalen hij lijdt. De methode werd in 1881 in de wereld gebracht door een Hongaarse arts en berust op de overtuiging, dat de iris van het oog een projectieveld van alle inwendige organen zou

zijn, zodat afwijkingen hieraan afgelezen kunnen worden aan veranderingen in de iris. Zo zou b.v. de schildklier zijn projectieveld op de rechter iris hebben op een punt, dat correspondeert met drie uur van een wijzerplaat, op de linker iris ligt dit punt op negen uur.

De gangbare fysiologie deelt deze overtuiging niet, zodat de iriscopie alleen leeft in het marginale terrein, dat, al naar gelang de waardering, wordt omschreven als kwakzalverij of onbevoegde geneeskunst.

Voor deze iriscopie geldt niet minder dan voor bijna alles wat hier gebeurt; het is voor een buitenstaander niet goed mogelijk een helder inzicht te krijgen. De simpelste en meest toegepaste oplossing in zo'n geval is om alles rustig te negeren. Dit beleid is echter niet vol te houden wanneer je een onbevangen oordeel moet geven over een geschrift als dat van iriscopist Bos.

Het boek beoogt een praktische handleiding te zijn bij de studie van de iriscopie; het kwam tot stand in 't onderwijs, dat de auteur geeft aan leerling-natuurgenezers.

Los van de vraag of de inhoud op waarheid berust — een vraag, die alleen beantwoord zou kunnen worden door uitvoerig eigen onderzoek — moet gezegd worden, dat het geen slechte indruk maakt als leerboek voor een praktisch vak (als dit woord hier op zijn plaats is). Het is systematisch opgezet, goed leesbaar geschreven en voorzien van duidelijke illustraties. De lezer kan de kennis, die hij opsteekt toetsen aan de hand van ruim twintig fraaie kleurenfoto's van irissen van patiënten, compleet met irisdiagnose en (overigens erg summier) de klinisch wetenschappelijke diagnose.

Theoretisch is het boek erg zwak; een verklaring voor het gepostuleerd bestaan van de orgaanprojecties op de iris wordt niet gegeven. Het geheel is bijzonder ongeloofwaardig, maar de documentatie in de vorm van de foto's maakt een bijna verontrustend solide indruk. Zou de iriscopie misschien te zijner tijd nog eens net zo'n hoge vlucht nemen als nu de acupunctuur?

H.S.V.™

Onze beoordeling van deze recensie:

VERVOLG OP BLZ. 2

Uw contributie

voor het nieuwe verenigingsjaar ziet de penningmeester graag spoedig tegemoed op postgiro 32237 te Amsterdam, gemeentegiro K 1672.

(Het lidmaatschap kost U, inclusief het maandblad, minimaal f. 10. Voor studerende f. 2.50).

TE LAKEN VOORLICHTER

VERVOLG VAN DE VOORPAGINA

Een gevaarlijke, onbenullig onpersoonlijke, bespreking: geen vlees en geen vis, haring noch kuit.

De onwetenschappelijke benadering van de inhoud van dit kwakzalversboek, mitsgaders de filosofisch-demagogische bespiegelingen eisen een zakelijk-kritische beschouwing.

1 „Iriscopie is de kunst om aan de iris van een patiënt af te lezen aan wat voor kwaal hij lijdt” poneert de arts-recensent zonder enige scrupule. Uit een oogpunt van geestelijke gezondheidszorg zou de arts H. S. Verbrugh, wetenschappelijk medewerker aan de geneeskundige faculteit te Rotterdam, deze enormiteit niet voor zijn rekening hebben mogen nemen.

Zijn positief beweren, dat dit soort activiteiten een 'KUNST' is, drukt een bewijslast op de schouders van deze arts.

Nimmer is tot nu toe vastgesteld kunnen worden, dat ergens op het regenboogvlies inwendige organen worden geprojecteerd. Dit laatste is een — onbewezen, maar felbegeerd — bedenkfel van lieden, die voor eigen grandeur fictieve configuraties als zg. afspiegeling van ziekelijke aandoeningen misbruiken.

2 „Los van de vraag of de inhoud op waarheid berust — een vraag, die alleen beantwoord zou kunnen worden door uitvoerig eigen onderzoek — moet gezegd worden, dat het geen slechte indruk maakt als leerboek voor een praktisch vak (als dit woord hier op z'n plaats is). Het is systematisch opgezet, goed leesbaar geschreven en voorzien van duidelijke illustraties”, is de conclusie van recensent. Kom nou, arts Verburgh, is dit de taal, die een wetenschapsman de wereld over een — zo omstrede — medisch onderwerp voor mag zetten?

Een recensie over iriscopie te durven openbaren ondanks toegegeven onmacht een verantwoord eigen onderzoek in te stellen, moet toch wel worden aangemerkt als buitengewoon laakbaar.

3 „Theoretisch is het boek erg zwak; een verklaring voor het gepostuleerd bestaan van de orgaanprojecties op de iris wordt niet gegeven. Het geheel is bijzonder ongehoorzaam, maar de documentatie in

de vorm van de foto's maakt een bijna verontrustend solide indruk” is de, voor het publiek neergeschreven, mening van de wetenschapsman.

Het waarom van die indruk wordt niet uit de doeken gedaan. Een bewijs wordt niet geleverd, dat het hier inderdaad om authentieke foto's gaat en dat er geen trucage bij is toegepast.

Verzuimd is na te gaan of een viertal — met verve gepubliceerde — röntgenfoto's het predicaat authentiek kunnen dragen. Met geen woord wordt gerept over een deskundig bekijken van de waarde van deze foto's, waaraan de kwakzalversauteur „diagnostische” uitleggingen heeft toegevoegd.

Als deze recensent een handeling als „bijzonder ongeloofwaardig” karakteriseert, maar daaraan zonder enige scrupule toevoegt, dat de foto-documentatie een bijna verontrustend solide indruk maakt, dan gaat hij zich tegenover zijn lezers aan onwaardige demagogie te buiten. Hij levert daarmee een specimen van de tendens, waarmede hij — zonder enig, laat staan gedegen, onderzoek — op onwetenschappelijke gronden maar wat beweert.

4 „Zou de iriscopie misschien te zijner tijd nog eens zo'n hoge vlucht nemen als nu de acupunctuur?” is toch geen stijl voor een onbevangen beoordelaar. Welke hoge vlucht de acupunctuur zou hebben wordt verzwegen. Er wordt niet duidelijk bijgezegd, dat dit soort kwakzalverij met naalden tot dusverre in onze huidige wetenschappelijke maatschappij niet wordt erkend als van enige waarde voor het geneeskundig arsenaal, maar dat het slechts hoogtij viert als „hot news” in publiciteitsmedia.

Ook deze benadering in het openbaar toont weer onomwonden aan met welke tendens de arts Verburgh staat tegenover de meest wonderlijke, voor de wetenschap tot dusverre onaanvaardbare, suggesties op het terrein van de gezondheidszorg.

5 Tot slot moge worden geconstateerd, dat de ondertekening van deze gewraakte recensent met: H.S.V. alleszins op zijn plaats is als deze hoofdlettercombinatie wordt geïnterpreteerd als: H(eel) S(lechte) V(oorlichter). Wij willen trachten in een van onze volgende Maandbladen een solider gedocumenteerde beoordeling aan onze lezers voor te leggen.

Paardemest-kwakzalver werd in Australië streng gestraft

IN JANUARI 1971 kon men een afschuwelijk plaatje in de Nederlandse kranten zien. Het kwam uit Australië en het liet een jongetje zien dat tot zijn middel, staand, in de paardemest werd geduwd. De vijfjarige jongen moest zó worden genezen: zijn vader en een kwakzalver voerden deze barbaarse geneesmethode uit. Twintig minuten moest de jongen, die tegenspartelde, in de mest blijven staan. De kleine John, die op deze wijze werd behandeld in de Australische plaats Cranbourne, was spastisch. Volgens de kruidendokter, die deze geneeswijze toepaste zou het half begraven in de paardemest „het vergif uit het bloed van de jongen halen.”

Deze zelfde kruidendokter, Michael Perrodos, is thans door de Australische rechter tot een fikse vrijheidsstraf veroordeeld. Vijf jaar maar liefst. Hij had namelijk op dezelfde wijze — in een hoop paardemest — een vierjarig spastisch jongetje willen genezen. Het knaapje stierf aan de gevolgen van een zonnesteek.

(Een eerder bericht over deze kwakzalver is te vinden in het mei-nummer van het Maandblad tegen de Kwakzalverij van 1971, bladz. 20.)

Acupunctuur in Frankrijk

HET GERECHTSHOF van Versailles heeft, volgens de correspondent van Algemeen Dagblad - Het Vaderland, uitgemaakt dat acupunctuur, toegepast voor het „wegprikken” van pijn, geen medische daad is. Wie de acupunctuur voor dit doel toepast in Frankrijk maakt zich derhalve niet schuldig aan onwettige uitoefening van de geneeskunst. De 62-jarige Charles Laville-Méry stond terecht op aanklacht van de Franse Maatschappij voor de geneeskunst, die een principiële uitspraak wilde. Laville Méry, die een van de „grootste beoefenaars van de acupunctuur” in Europa wordt genoemd, had aangevoerd dat hij de naalden niet toepaste om een bepaalde ziekte te behandelen, maar alleen om de pijn te verdoven.

OVER DRUGS, TRANQUILLIZERS EN PENICILLINE GESPROKEN

IN HET NUMMER van september van het vorige jaar (blz. 35 van de jaargang 1972) maakten wij bezwaar tegen enige opmerkingen van mej. Maartje van Hengel die een gesprek had met een verslaggever van De Tijd over de werkgroep druggebruik in Amstelveen. Zij moet niet op de stoel van de medicus gaan zitten, vonden wij. Dagboekankier van Het Parool nam het een en ander uit ons commentaar over.

Naderhand kwam Dagboekankier hier in zijn Amsterdams Dagboek op terug. Wij veroorloven ons uit dit artikel hier een en ander over te nemen.

Volgens de Tijd (en het citerend Maandblad tegen de Kwakzalverij) had vormingsleidster Maartje v. Hengel van de Anne Frank Stichting verklaard niet te willen meedoen „omdat het toch al zo moeilijk is jonge mensen er van te overtuigen, dat het veel gevaarlijker is wanneer hun moeder elke avond slaapmiddelen moet slikken dan wanneer hun broer af en toe een „stikkie“ rookt.”

Mej. Van Hengel schrijft mij, aldus Dagboekankier, dat De Tijd haar uitspraken uit haar verband heeft gerukt en daardoor heeft vertekend, dan wel geheel onjuist heeft weergegeven.

Dat zij, en haar collega mevrouw J. van Heereveld-Sol, in elk geval haar medewerking niet hebben geweigerd, blijkt uit een lijvig verslag van de eerste fase van uitvoering van het drugvoorlichtingsproject op scholen voor voortgezet onderwijs te Amstelveen.

Verdieping van kennis

UIT HET VERSLAG blijkt, vervolgt Dagboekankier, dat de voorlichting bijzonder degelijk en vindingrijk is aangepakt en dat zij er vooral op is gericht geweest de leerlingen zelf aan het denken te zetten. Uit een aantal voorbeelden blijkt dat dit goed is gelukt, en zo mag worden betreurd, dat over dit werk onjuist is gerapporteerd.

De vormingsleidsters hebben terecht de nadruk gelegd op de instructie van de leerkrachten, die tenslotte de voorlichting moeten geven, zij het in aanwezigheid van een vormingsleidster. Voorlichting met het doel „kritische meningsvorming, eigen standpuntbepaling, stellingname en keuze“ te bewerkstelligen — hoog gemikt, maar het is soms beter te proberen drie meter hoog te springen teneinde althans de twee meter te halen.

Het rapport bewijst, dat in elk geval de leerlingen is bijgebracht, dat

„drugs“ een verzamelnaam zijn voor vele en zeer van elkaar verschillende stoffen, en dat hun kennis daarover is verdiept.

Wie zijn deskundig?

IK GELOOF ECHTER niet, aldus nog steeds Dagboekankier in Het Parool, dat leken, en dat blijven zulke kinderen, als indruk moet worden meegegeven, dat zij (na instructie, rollenspelen e.d.) in staat zullen zijn zelfstandig over ja of nee en hoe en wanneer en wat inzake drugs te oordelen. Vormingsleidsters zijn deskundig wat

Wijze woorden van Parool's Dagboekankier

methoden van instructie betreft, maar op het gebied van drugs zijn farmacologen, farmaceuten, medici (onder wie ook psychiaters) en sociologen onmisbare deskundigen, en het lijkt mij te ambitieus jonge mensen door zulke teams te laten instrueren.

Dit hele gebied werd thans behandeld door „Koos Zwart van de Stichting Druginformatie“; informatie bij deskundigen doet mij een vraagtekentje zetten bij zowel de wetenschappelijke bevoegdheid van deze stichting als bij haar wetenschappelijke objectiviteit. Om misverstanden te voorkomen: dat betekent allerminst twijfel aan haar goede trouw en integriteit! Dat geldt ook voor de heer Zwart, die zeer betrokken is bij het onderwerp, maar voor zover mijn inlichtingen strekken geen met het onderwerp verbonden specifieke academische opleiding heeft gehad. Hij is in elk

geval medicus noch farmacoloog.

Een volgende keer wil men graag de ouders bij dit alles betrekken en geruststellend vind ik de laatste zinsnede van het rapport: dat men hoopt „een hulp voor velen (te kunnen) zijn om niet tot drugmisbruik te komen“.

Onbewezen bewering

ONJUIST VIND IK tenslotte, aldus besluit Dagboekankier zijn artikel, dat het rapport poneert, dat „middelen zoals slaapmiddelen en tranquillizers maar al te gemakkelijk via een doktersrecept verkrijgbaar zijn“. Een geheel onbewezen bewering, die uitsluitend steunt op de grote omzet, die slaapmiddelen en tranquillizers vergeleken bij vroeger bereiken. Maar daarvoor zijn heel andere verklaringen dan „te gemakkelijke dokters“: vroeger dwong de samenleving minder dan tegenwoordig (dicht op elkaar wonen, burengerucht, verkeerslawaaï, steeds fellere bestaanscompetitie, enz.) tot het gebruik van slaapmiddelen, van welke vele trouwens hebben bewezen onschuldig te zijn terwijl tranquillizers, stevige hulpmiddelen voor mensen die doorbuigen onder de last des levens, vroeger niet eens bestonden!

Men kan evengoed stellen, dat „tegenwoordig zoveel penicilline- en sulfapreparaten worden voorgeschreven.“ Die bestonden vroeger óók niet. Maar toen stierven dan ook velen aan longontsteking, andere infectieziekten, bloedvergiftiging, enz.

Worden er te veel psychotherapeutica voorgeschreven?

HERHAALDELIJK DUIKEN in de pers berichten op over het, zoals wordt voorgesteld, al te gemakkelijk door artsen voorschrijven van tranquillizers en slaapmiddelen. Dagboekankier geeft in het hierboven voorkomende, aan zijn dagboek in Het Parool ontleende artikel over drugs, een verklaring waarom er veel van deze geneesmiddelen worden voorgeschreven. In het nummer van oktober vorig jaar (blz. 39) hebben wij kritiek uitgeoefend op de Nijmeegse hoogleraar prof. dr. J. A. Stalpers (geen medicus) die het had over het „zorgeloos voorschrijven van slaapverwekkende en pijnstillende middelen“. Dit is namelijk eenvoudigweg niet waar.

Ook elders in de wereld wordt wel eens de indruk gewekt alsof er te veel psychotherapeutische geneesmiddelen worden voorgeschreven. Uit een Amerikaans onderzoek is gebleken dat daar per jaar ongeveer 214 miljoen recepten voor dergelijke middelen worden uitgeschreven (de bevolking van de VS bedraagt nu 209 miljoen). Maar dit cijfer blijkt overeen te komen met het gebruik in de meeste Westeuropese landen van deze middelen. Een onderzoek van het National Institute of Mental Health in de Ver. Staten wees uit dat er in dat land niet kan worden gesproken van misbruik of overconsumptie van dergelijke geneesmiddelen.

En de wonderdoenster, zij tikte voort!

Mevrouw PRINSE-CORTE, de wonderdoenster van Standdaarbuiten, zoals zij eens werd genoemd, woont niet meer in Utrecht maar in Zeist. En ook daar heeft zij weer van zich laten horen. Zo zou zij nu blinden kunnen genezen. Een zekere heer Beckmann uit Arnhem, 49 jaar oud, die twaalf jaar geleden blind werd als gevolg van de complicaties van een operatie, zou weer kunnen zien nadat mevrouw Prinse-Corte hem een paar tikken op zijn hoofd had gegeven. En in Brabants Dagblad vonden wij een foto van een vriendelijk glimlachende wonderdoenster met de mededeling dat zij wéér in Arnhem was geweest: een vrouw met een „bloedvlek op 't oog” kon onmiddellijk na de behandeling

weer goed haar omgeving onderscheiden”, zo werd beweerd.

In het nummer van maart 1972 (blz. 11 en 12) schreef de voorzitter van de Vereniging tegen de Kwakzalverij, arts A. P. N. de Groot in zijn rubriek „Markante facetten” onder de titel „Aanmoedigingspremie” over de strafvervolgving tegen mevrouw Prinse-Corte. De rechtbank te Utrecht veroordeelde haar tot zesmaal drie dagen voorwaardelijk en zesmaal honderd gulden boete. Een lachertje vond onze voorzitter. Het heeft mevrouw Prins-Corte dan ook niet weerhouden om door te gaan met tikken uit te delen, niet alleen meer aan reumapatiënten, maar thans ook aan blinden.

Gebedsgenezers wil kerk kopen

GEBEDSGENEZER EN EVANGELIST John Maasbach zit weer goed in zijn slappe was. De Haagse evangelist, die in de stad van zijn inwoning al eens een bioscoop heeft gekocht om zijn Pinksterbeweging in te huisvesten heeft nu het oog laten vallen op de r.k. Havenkerk te Schiedam. De kerk staat al vijf jaar leeg. Wanneer Maasbach de kerk zou kopen dan zal dit gebouw dat op de monumentenlijst staat — het werd gebouwd rondom 1880 — niet het lot behoeven te ondergaan van de Liduinakerk, die omstreeks 1969 werd afgebroken. Maasbach heeft begin 1972, toen er veel rumoer was over het voornemen om in Rotterdam de in een soort Jugendstil opgetrokken Koninginnekerk af te breken ook aangeboden deze, vele Rotterdammers zo dierbare kerk, te kopen en zo voor afbraak te vrijwaren. Daar is het toen echter niet van gekomen: Maasbach had er het geld niet voor.

HEXACHLOROFEEEN WORDT UITGEBANNEN

HEXACHLOROFEEEN is onlangs in opspraak gekomen doordat babies in Frankrijk het slachtoffer werden van dit desinfecterende middel, dat o.a. in zeep en babypoeder werd gebruikt.

Utermöhlen heeft thans hier te lande een desinfecterende zeep in de handel gebracht, waarin dit middel niet meer wordt gebruikt. In de plaats daarvan is er een desinfectans in verwerkt, die ook in Amerika veel wordt toegepast, sedert men daar hexachlorofoon heeft verboden. Het nieuwe desinfectans is trichloorcarbalinide, TCC.

W. B. Yeats en het occulte

DE IERSE DICHTER William Butler Yeats toonde zijn hele leven grote belangstelling voor 't spiritisme, voor het occulte en de astrologie. Zijn zoon Michael Yeats, die sedert enige tijd voorzitter is van de senaat van de Ierse republiek, vertelde onlangs tijdens een voordracht in de Ver. Staten, dat hij er vast van overtuigd was dat zijn vader een horoscoop liet maken toen hij, de zoon, werd geboren. „Misschien heb ik die horoscoop wel in mijn bezit, maar ik kan echt niet zeggen, dat ik hem ooit heb bekeken. En wat geesten betreft — daar ga ik in geloven op de dag dat ik er een zie. Neen, ik ben bang dat mij de verbeelding voor zoiets ontbreekt”, bekende zoon Yeats.

W. B. Yeats leefde van 1865 tot 1939 en kreeg in 1923 de Nobelprijs voor literatuur. Hij trouwde laat en toen zijn zoon Michael werd geboren was hij al 56.

„Veel paragnosten bedriegen zichzelf”

BIBEB SCHREEF IN Vrij Nederland over haar gesprekken met paragnost Gerard Croiset, die juist in die periode een operatie had ondergaan. Zijn gezondheidstoestand bleek niet best en Bibeb kwam tot de conclusie dat hij vermoeid en zwak was vergeleken bij de vitaliteit en het gezonde uiterlijk van de 25 jaar oudere professor Tenhaeff. „Het duidelijke bewijs”, volgens haar, „dat het veiliger is parapsychologische verschijnselen te bestuderen — hoeveel tegenwerking je daarbij ook ondervindt — dan ze in dit land te ondergaan”.

En verder uit dit artikel: (Croiset is aan het woord) „Kijk, de etiek van ons werk wordt door velen in het slijk getrapt. Er is een groot deel dat zichzelf bedriegt door te menen dat ze paragnostisch begaafd zijn. En er zijn de echte bedriegers. Weer anderen worden verblind door de materie. Als je een oordeel moet vellen — aldus nog steeds Croiset tegen Bibeb — moet je dat doen over de b e s t e n uit een groep. En zelfs die maken fouten. Ook ik heb hele stomme streken uitgedroefd maar nooit expres.”

„Ik hoorde dat Marcel van Dam een uitzending over kwakzalverij voorbereidt. Hoe zou hij dat doen? In zijn eentje is niet goed”, meent Croiset. „Er moet een forum komen met vaklui.”

Over de organisaties van de paranormale genezers vertelde Croiset aan Bibeb dat hij de Nederlandse Werkgroep voor Toepassing Paragnostisch Begaaften had opgericht. Toen bleek dat die gebruikt werd als dekmantel — waarvoor wordt niet gezegd — is Croiset er uit gegaan. Hij heeft eerst nog een andere groep helpen oprichten, de Nederlandse Fusie van Paranormale en Natuurgenezers. „Ik heb er tien jaar hard voor geknokt maar het kan me niet meer schelen. Al betaal ik wel mijn contributie. Ze vinden mij teveel een dictator. Ik zeg op vergaderingen: het moet zo en zo. Dus is het: oh god, daar komt hij weer. Ik deug er helemaal niet voor!”

Bestuur van de Vereniging tegen de Kwakzalverij: A. P. N. de Groot, **Arts** te Hilversum, **Voorzitter**; Mevr. J. W. J. Vermeulen, Berkenrodestraat 23 te Haarlem, **Secretaresse**; L. Brest te Amsterdam, **Penningmeester**; Mr. J. E. Goudsmit, **Kantonrechter** te Haarlem; P. H. A. Poll, **Dierenarts** te Zeist; Mr. J. D. van den Berg, **Vice-Præsident Arrondissements-Rechtbank** te Arnhem; J. E. Buijer, **Apotheker, Farmaceutisch Inspecteur van de Volksgezondheid** te Zwolle; P. L. Stal, **Arts** te 's-Gravenhage; J. M. de Haas, **Tandarts** te Heemstede; Mej. Drs. P. H. van Marle, **Apotheker** te 's-Gravenhage; J. W. Gosker, **Inspecteur van Politie** te Arnhem; J. Noord te Amsterdam; Adviserend bestuurslid: Dr. S. Lelie, **Geneeskundig inspecteur van de Volksgezondheid** in Zeeland, Middelburg.

Lidmaatschap van de Vereniging incl. Maandblad min. f 10,—; voor studerende f 2,50. Adres voor het opgeven van leden en abonné's: Oranjelaan 6, Hilversum. Penningmeester: L. Brest, Argonautenstraat 19a, Amsterdam-Zuid. Postgiro van de Vereniging 32237 te Amsterdam. Gem Giro K 1672.

DRUKKERIJ SYSTEMA B.V.
Amsterdam

BLZ. 4

Abonnement per jaar franco per post
bij vooruitbetaling f 10,—;
studerende f 2,50

Correspondentie Oranjelaan 6, Hilversum.